

Asia: Isolehdon tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta (YVA) (KAIELY/871/2023)

Kainuun ELY-keskus  
kirjaamo.kainuu@ely-keskus.fi

## Lausunto

### 1 Johdanto

ABO Wind suunnittelee Ristijärven Isolehdon alueelle 27 (ohjelmavaiheessa 39) voimalan tuulivoimapuistoa. Hanke sisältää tuulivoimapuiston ja sen sähkönsiirron. Alueen pinta-ala on n. 5228 ha ja se muodostuu lähinnä metsätaloustaloudessa olevista maista. Voimaloiden kokonaiskorkeus on maksimissaan 320 m. Sähkön siirtämiseksi tarkastellaan kahta päävaihtoehtoa, joissa sähkö johdetaan Seitenoikean sähköasemalle.

### 2 Lausunto

Pyydettyä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan.

Lausunnossaan Luke keskittyy Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin.

Hankealueelta paikannettiin useita teerensoitimia ja yksi metson soidin. Metson soitimelle on jätetty 600 m suojavyöhyke ja teeren soitimille vähintään 450 m. Luke näkee olemassa olevan kirjallisuuden perusteella näillä suojavyöhykkeillä riskin negatiivisille vaikutuksille.

Luke näkee puutteena yhä, että hankealueen metsäkanalintuja on kartoitettu vain yhtenä vuonna. Useampana peräkkäisenä vuonna tehty soidinpaikkaselvitys antaisi paremman kuvan alueen merkityksestä kanalinnuille kuin yksittäisenä keväänä tehty selvitys, sillä soidinten esiintyminen riippuu tällä syklisellä lajiryhmällä mm. alueen senhetkistä kanalintukannoista. Yhden vuoden aineisto on altis satunnaisvaihtelulle ja siten lisää epävarmuutta. Tällöin tulosten tulkinnassa ja johtopäätöksissä on syytä olla varovainen.

Luke huomauttaa, että mikäli saukon käyttämien vesistöjen yli kohdistuu rakentamista, tulee saukko huomioida sillan tai rummun rakenteissa ja rakentamisen ei tule kohdistua saukon lisääntymis- ja levähdyspaikkojen läheisyyteen.

Luke huomauttaa, että selostuksessa mainitut lajit käyttävät myös tavallisia talousmetsiä elinympäristöinä. Vaikutuksia voi siis syntyä myös näiden ympäristöjen pirstoutuessa ja muuttuessa mahdollisesti aiempaa heikommiksi elinympäristöiksi. Luke huomauttaa myös, että hankkeen mahdolliset vaikutukset tulevat muiden tekijöiden (kuten metsätalous) aikaansaamien vaikutusten lisäksi.

Hankealueen läheisyydessä (40 km säteellä) on n. 20 eri vaiheissa olevaa tuulivoimahanketta.

Yhteisvaikutusten osalta Luke huomauttaa, että laajalla alueella tapahtuva elinympäristöjen menetys ja heikkeneminen voi vaikuttaa kokonaiskuvassa merkittävästi, vaikka yksittäisen hankkeen vaikutuksien ei nähtäisikään ulottuvan etäälle. Epävarmuutta arvioihin tuo tutkimustiedon puute eläinten totumisesta pitkän ajan kuluessa. On tärkeää tiedostaa, että vaikutusten mitta saattaa poiketa näistä selostuksessa tehdyistä arvioista, mikäli tuulivoiman vaikutukset ja mm. useiden tuulivoimapuistojen yhteisvaikutukset lajeille laajassa mittakaavassa osoittautuvat merkittävämmäksi.

Pintavesien osalta on tärkeää suunnitella työt ja rakenteet niin, että vältetään kaikkea kiintoainekuormitusta alueen uomiin: valumavesien ohjailu, ojien selkeytysaltaat, maansiirtotöiden ajoitus, voimaloiden, sähkönsiirtolinjojen ja huoltoteiden sijoitus alueelle on tehtävä lähivesistöt huomioiden. Jokien, purojen ja muiden uomien ylittämistä tulisi hankkeen jatkosuunnittelussa välttää, mutta jos niitä tehdään, ne on toteutettava siten, ettei muodostu pysyviä eikä tilapäisiä vaellusesteitä.

### 3 Lausunnon tiivistelmä

Hankkeessa tulee kiinnittää myös erityistä huomiota vesistövaikutuksiin ja arvioida erilaisia tapoja jokeen kohdistuvan kiintoainekuormituksen ja muiden vaikutusten minimoimiseksi. Luke huomauttaa, että tuulivoiman vaikutuksista eläinlajistoomme on toistaiseksi vain vähän tietoa. On tärkeää tiedostaa, että vaikutusten mitta saattaa poiketa näistä selostuksessa tehdyistä arvioista, mikäli tuulivoiman vaikutukset ja erityisesti yhteisvaikutukset osoittautuvat merkittävämmäksi. Siksi Luke huomauttaa, että vaikutusten osalta tehdyt johtopäätökset sisältävät riskin virhearvioinneille erityisesti pitkällä aikavälillä.

Nina Peuhkuri

Kehittämispäällikkö, johtava tutkija

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 02.07.2025 klo 14:59:42.

Lausunnon valmistelija(t):  
Saara Kattainen

Liitteet:

Tiedoksi: